

Силабус освітньої компоненти
ЕКОНОМІКА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
I (бакалаврський) рівень вищої освіти
(дисципліна професійної та практичної підготовки за вибором здобувачів)
Спеціальність 101 «Екологія»

Викладач: Антощенко Віталіна Володимирівна, к. ек. н., доц. кафедри економіки та маркетингу (<http://new.khntusg.com.ua/staff/antoshhenkova-vitalina-volodimirivna>)

Аудиторія: 317БМ

Час консультацій: середа 12:30 – 14:00

Контактний телефон: 066-867-46-63

E-mail: vitalina.tiaxntusg@gmail.com

Додаткові матеріали:

- Робочий зошит для ведення записів
- Ноутбук (при наявності)
- E-mailакаунт

Інформація про курс. Структуру та зміст курсу «Економіка сільського господарства» побудовано так, щоб здобувачі вищої освіти мали необхідні знання та були компетентними в питаннях підвищення ефективності використання наявного ресурсного потенціалу підприємства; мали новітні знання про умови виробництва, нову техніку, прогресивні технології і вміли їх застосовувати на практиці. В умовах ринкової економіки здобувачі вищої освіти мають володіти навичками прийняття складних економічних рішень, вміти обґрунтовувати перспективні шляхи розвитку галузей підприємства, вирішувати питання ефективного використання ресурсів, впровадження високопродуктивної техніки та технологій, застосування сучасних методів планування, пошуку оптимальних каналів збуту продукції.

Компетентності. Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук. Знати суть і методіку визначення ресурсного потенціалу сільського господарства та його ефективності. Аналізувати і робити висновки щодо основних тенденцій інтенсивного розвитку сільськогосподарського виробництва.

Програмні результати навчання. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства. Проводити дослідження і надавати наукове обґрунтування раціонального (ефективного) ведення економіки аграрного виробництва та засад економічної політики. Робити еколого-економічну оцінку використання господарськими об'єктами природних ресурсів.

Метою вивчення дисципліни є формування ґрунтовних знань у майбутніх фахівців про сутність економічних процесів та явищ, закономірності функціонування і розвитку економічних систем, а також логіки сучасного економічного мислення й економічної культури, навчання базовим методам аналізу економічної дійсності, умінню приймати обґрунтовані рішення в умовах ринкової економіки.

Метою вивчення дисципліни є формування знань студентів у галузі управління раціональним використанням природних ресурсів і охорони навколишнього середовища, соціально-економічних аспектів природокористування та природоохоронного законодавства, надбання практичних навичок в економічній оцінці природних ресурсів, ефективності впровадження природоохоронних заходів та оцінці економічного збитку, що утворюється внаслідок забруднення довкілля; формування у студентів наукового світогляду і здатності до економічного мислення.

Методи навчання. Інформаційно-презентативні: 1) усні: лекція, міні-лекція, розповідь, пояснення; 2) письмові: конспект, тези, цитати, графіки, схеми, реферат; 3) наочно-усні: демонстрація, слайди, відео. Алгоритмічно-дійові: 1) діалогічні: бесіда, дискусія, консультація, тестування, семінари, питання-відповіді; 2) предметно-групові: питання, задачі; 3) групові: робота в малих групах, мозковий штурм, рольові ігри, конференції, круглі столи. Самостійно-пошукові: 3) індивідуальна робота: складання й розв'язування тематичних кросвордів; міні-дослідження; 2) самостійна робота: питання, задачі, тестування.

Співробітництво. У ході вивчення навчальної дисципліни проходить взаємодія між викладачем і студентами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, колективна робота у групі, виступи з докладами, участь у конференціях.

Методи оцінювання. Усний контроль здійснюється шляхом опитування студентів. Метод письмового контролю здійснюється за допомогою контрольних робіт, тестових завдань, вирішення задач, написання рефератів. Метод самоконтролю передбачає формування у студентів уміння самостійно контролювати ступінь засвоєння навчального матеріалу, знаходити допущені помилки, неточності, визначати способи ліквідації виявлених недоліків. Підсумком вивчення навчальної дисципліни є іспит.

Підсумкова оцінка. Академічна успішність визначається оцінкою за 100-бальною шкалою і розглядається як підсумок балів, отриманих студентом на опорних контрольних зрізах знань навчального матеріалу відповідно до складу змістових модулів. Терміни проведення опорних контрольних зрізів встановлюються робочою програмою курсу дисципліни і затверджуються графіком виконання навчального процесу. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за заліковий модуль, надається структурою залікового кредиту, а реальна кількість отриманих балів реєструється викладачем у відомості поточного контролю навчальної роботи студента і в додатках до індивідуального плану відповідно до певного розділу дисципліни.

90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Відвідуваність і участь. Відвідування занять є обов'язковим. Непідготовленість до заняття, відсутність письмових рішень домашнього завдання чи пропуск заняття (незалежно від причин) тягне за собою обов'язкове його відпрацювання.

Попередній календар курсу

Тиждень	Тема	Підготовка
Змістовий модуль 1. Наукові основи економіки сільського господарства		
Тема 1. Місце і роль сільського господарства в економіці держави та формуванні ринкового середовища		
1-2	Місце і роль сільського господарства в економіці держави та формуванні ринкового середовища	лекція
	Характеристика природно-економічних зон України та галузева структура сільського господарства.	практична робота
	Господарський комплекс України та екологічні основи аграрного виробництва	самостійно
Тема 2. Підприємство як основна ланка ринкової економіки. Економічна безпека підприємства		
3-4	Підприємство як основна ланка ринкової економіки. Економічна безпека підприємства	лекція
	Розширене відтворення та нагромадження в сільському господарстві. Моніторинг еколого-економічних проблем.	практична робота
	Економічний механізм раціонального природокористування	самостійно
Тема 3. Ресурси аграрних підприємств та ефективність їх використання		
5-6	Ресурси аграрних підприємств та ефективність їх використання	лекція
	Статистика ресурсного потенціалу сільського господарства. Екологічна експертиза, екологічний аудит, моніторинг та екологічне страхування.	практична робота
	Еколого-економічні проблеми використання земельних ресурсів	самостійно
Тема 4. Матеріально-технічна база аграрних підприємств і НТП		
7-8	Матеріально-технічна база аграрних підприємств	лекція
	Оцінка матеріально-технічної бази сільськогосподарського підприємства	практична робота
	Мотиваційний механізм розвитку екологічно орієнтованої інноваційної діяльності. Альтернативні джерела енергії як напрям НТП.	самостійно
Змістовий модуль 2.		
Тема 5. Витрати на виробництво та реалізацію продукції		
9-10	Витрати на виробництво та реалізацію продукції. Основи логістики.	лекція
	Витрати виробництва та оцінка собівартості продукції.	практична робота
	Методика оцінювання внутрішнього еколого-економічного збитку	робота
	Екологічні витрати в економіці підприємства	самостійно
Тема 6. Система цін і основні принципи ціноутворення в сільському господарстві		
11-12	Система цін і основні принципи ціноутворення в сільському господарстві	лекція
	Визначення та аналіз динаміки цін реалізації одиниці сільськогосподарської продукції аграрних підприємств	практична робота
	Проблеми і шляхи вдосконалення ціноутворення в Україні	самостійно
Тема 7. Інвестиції в аграрному виробництві. Якість та конкурентоспроможність продукції підприємства		
13-14	Інвестиції в аграрному виробництві. Якість та конкурентоспроможність продукції підприємства	лекція

Тиждень	Тема	Підготовка
	Визначення динаміки та структури капітальних та фінансових інвестицій; визначення показників ефективності використання інвестицій; визначення річного економічного ефекту. Визначення економічного ефекту від технічних нововведень. Розрахунок комерційного ефекту у виробників і споживачів новинок	практична робота
	Лізинг як особлива форма інвестицій	самостійно
Тема 8. Економічна результативність та ефективність діяльності аграрних підприємств		
15	Економічна результативність та ефективність діяльності аграрних підприємств	практична робота
	Оцінка економічної ефективності діяльності підприємства. Економічна ефективність природоохоронних заходів.	самостійно
	Економічний механізм охорони навколишнього середовища та раціонального використання природних ресурсів	

Література

1. Аграрна економіка : навч. посіб. За ред. В. Я. Білоножка. Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2016. 418 с.
2. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств : підручник. 2-ге вид., доп. і перероблене. Київ : КНЕУ. 2002. - 624 с.
3. Березівський П. С., Михайлюк Н. І. Організація виробництва в аграрних формуваннях : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 560 с.
4. Березін О. В. Березіна Л. М., Бутенко Н. В. Економіка підприємства : навчальний посібник: Знання, 2009. 390 с.
5. Бойчик І. М. Економіка підприємства : навчальний посібник / І. М. Бойчик. - 2-ге вид., доп. і перероблене. – К. : Атака. 2007. - 528 с.
6. Бондар Н. М. Економіка підприємства : навчальний посібник. Київ : А.С.К., 2004. 400 с.
7. Гетьман О. О. Економіка підприємства : навчальний посібник / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. – 2-ге вид. – К. : Центр навчальної літератури, 2010. - 488 с.
8. Діброва А. Д. Розвиток аграрної політики України в умовах Євроінтеграції: [монографія]. За редакцією: А. Д. Діброви, В. Є. Андрієвського. Київ, 2014. 568 с.
9. Діброва А. Д. Регулювання аграрного сектору економіки України в умовах Євроінтеграції: [монографія]. За редакцією: А. Д. Діброви, В. Є. Андрієвського. Київ, 2014. 572 с.
10. Економіка підприємства : навчальний посібник. За ред. С. Ф. Прокопівного. К. : КНЕУ, 2001. 528 с.
11. Економічний аналіз : навчальний посібник. За ред. М. Г. Чумаченка. К. : КНЕУ, 2001. 540 с.